

ඡ 20 රස්වීම පැලැස්තර දැමීමට සුදානම් වෙයි

G20 meeting papers over conflicts

නික් බ්‍රිමස් විසිනි

2010 මක්තෝබර 25

2008 සැප්තැම්බරයේ ආරම්භව මූල්‍ය බැංකුමට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, අගුරෙනා ජාත්‍යන්තර ආර්ථික සංසදය ලෙස ඡ 20 සමුද්‍රව පිහිටුවන ලද අවස්ථාවේ බලාපාරොත්තු රඳවන උදෑස් එය, ගෝලිය ධන්ස්වර ආර්ථිකය බිඳ දම්තින් මතුවූ අසම්බුද්ධතා හා ගැටුම් සමර්ථකට පත්කරන මාධ්‍යයක් බවට පත්වෙමින් හා ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධිකරනය සඳහා මග පෙන්වමින් ආර්ථික වර්ධනය සහතික කරනු ඇතැයි කියාය.

2009 වසර පුරාම ආර්ථික උත්තේෂනයේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳව පුළුල් එකගත්වයක් පැවතිය ද මැත මාසවලදී ජාත්‍යන්තර “මූල්‍ය යුද්ධයක්” හා ප්‍රධාන බලවතුන් අතර, විශේෂයෙන්ම එක්සත් ජනපදය හා විනය අතර, ගැටුම් පිළිබඳ අනතුරු ඇගැවීම මධ්‍යයේ, එම බලාපාරොත්තු දැඩි ලෙස මිලිනවී ගොස් තිබේ.

මතහේද කෙතරම ගැමුරුවේ ද යත්, පසුගිය සති අන්තයේ දකුනු කොරියාවේ ජායාගැනීමියුහිදී පැවැත්වුනු ඡ 20 මුදල ඇමතිවරුන්ගේ හා මහ බැංකුකරුවන්ගේ රස්වීමට මත්තෙන්, සංවිධානයේම අනාගතය ප්‍රශ්නයට හාජනය වී තිබුණි.

නොවැම්බර 11-12 දිනවල සියෝල් තුවර පැවැත්වීමට නියමිත ඡ 20 රාජ්‍ය නායක සමුද්‍රව පෙරහුරුවක් ලෙස පැවැත්වූ රස්වීමේ අවස්ථාවෙහි, පැලැස්තර ගැසීම් සුදානම් කරන අතරේ අඩු කරමින් මේ දින ගනන ඉක්මවන තෙක්, සියල්ලන්ටම යමක් පිළිගැන්වූ ආකාරයේ, අද්දරෙහි සිට අඩු කිහිපයක් ආපසු ගත් ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරන ලදී.

“හදිසිභාවය පිළිබඳ අවබෝධය මත” රස්වීම පැවැත්වූ බව පිළිගනිමින් ප්‍රකාශනය කියා සිටියේ ඡ 20, “තරගකාරී ලෙස මුදල අවප්‍රමානය කිරීමෙන් වැළකෙමින්, පතුලෙහි ඇති ආර්ථික මූලධර්ම පිළිබැඳු කෙරෙන හා වෙළඳපාල විසින් තීරනය කරන විනිමය අනුපාත ක්‍රමයක් දෙසට යොමුවන” බවයි.

සිය මූල්‍ය සංවිත තර කරගැනීමේ හා නිර්යාත වැඩිකර ගැනීමේ අරමුන ඇතිව විනය එරට යුවාන් නොහොත් රෙන්මින්ට් මුදල යලි අයය කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේය යන එක්සත් ජනපද යේ මතයට මෙම තානය ගැලපෙයි. තවත් රටවල් ගනනාවක් ද සමග විනය අවධාරනය කරන්නේ සැබැං ගැටුලුව යුවාන් නොව එක්සත් ජනපදයේ පහත් පොලී අනුපාතික යාන්ත්‍රිතය හා “ප්‍රමානාත්මක ලිහිල් කිරීම” යන ප්‍රතිපත්තිය බවයි. ඒ යටතේ එක්සත් ජනපද මහ බැංකුව හාන්ඩාගාර බැඳුම්කර මිලට ගන්නා අතර එමගින් අවශ්‍ය ලෙස තුළට මුදල් උතුරා යාමට සලස්වා රීතියා තැගිලින ආර්ථිකයන්හි වත්කම් බුබුලු පැන තැංවීමට දායක වන බවය. ඒ අනුව මෙම විරැදුෂ්‍යතාවයන් ට පිළිතුරු වශයෙන් ප්‍රකාශනය යමක් ඇතුළත් කර තිබේ.

“එක්සත් ජනපදය වැනි සංවිත මුදල් සහිත රටවල් ද ඇතුළු දියුණු රටවල්, අධි ධාරිතාව පිළිබඳව හා ප්‍රමාද අනුපාතිකයන්ගේ අක්මවත් හැසීරීම් රටා පිළිබඳව සුපරික්ෂාකාරී වන බව” එය කියා සිටියි. “සමහර තැගි එන වෙළඳපාලවල් මූහුනපාන ප්‍රාග්ධන සංවලනයේ අධි විවෘතතාවය පිළිබඳ අවදානම අඩුකිරීමට මෙම පියවර හේතුවනු ඇත.”

රස්වීම එලඹීමින් තිබියදී එක්සත් ජනපද හාන්ඩාගාර ලේකම් තිමෙෂ්ති ගේත්තර්, සහභාගී වන අය වෙත යොමුකල ලිපියකින් යෝජනාකර තිබුනේ ඡ 20 සාමාජිකයන් වෙළඳ හිගය සිය දැන දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් තිශ්විත සිමාවකට පහලින් තබාගැනීමේ පිළිවෙතක් අනුගමනය කළයුතු බවයි. තිශ්විත ප්‍රමානය සහන් නොවන අතර එක්සත් ජනපද තිලධාරීන් ඇගැවුම් කලේ එය දදේනි සියයට 4ක තරම් මට්ටමක තැබිය යුතු බවයි.

ගිනුන්පළේ ටයිමිස් වෙබ් අඩවියේ පලකල ගැවීන් ඩේවිස්ගේ සටහනකට අනුව, විවිධ සුව්‍යාලු එක්සත් සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසුව, “අසාමාන්‍ය අතිරික්ත” කාන්ඩායේ එක් රටක් එනම් විනය පමනක් ඉතිරිවෙයි. “මේ අනුව එක්සත් ජනපද යෝජනාව බහු පාර්ශ්වීක හාජාවක බහා තිබුනු තමුත්, එය යොමුකර තිබුන බව

පෙනෙන්නේ ප්‍රධානකොටම මුරු පුරුදු ද්වී පාර්ශවික එල්ලයකටය."

සැලැස්ම පිළිබඳව විනය ප්‍රසිද්ධියේ අදහස් පලකොට නොතිබුනේන්වී නමුත් විශාල අපනයන අතිරික්ත සහිත දෙරටක් වන ජපානයේ හා ජ්‍රීමනියේ විරෝධය රට එල්ල වී තිබුණි. ජපාන මුදල් ඇමති යොමිහිකේ නොඩා පැවසුවේ, නානාවිධ ඉලක්ක සපුරාගැනීම දුෂ්කර බවයි.

ඡර්මානු නිලධාරින් පැවසුවේ සිය රටේ අතිරික්තය මුදලේ අගයට සම්බන්ධයක් ගැනී බවත් එය තරගකාරිත්වයේ සලකුනක් බවත් ය. එක්සත් ජනපදයට එල්ල කළ තියුණු තුවක් ඇති රී පහරක් සමග ජ්‍රීමන් ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳ ඇමති උරු බෘජාරී මෙසේ පැවසිය. "අප නැඹුරුවී සිටින්නේ වෙළඳපොල ආර්ථිකයක් වෙත මිස අන පතවන ආර්ථිකයක් වෙත නොවේ."

මෙම විරුද්ධත්වය හමුවේ ප්‍රකාශය, නිශ්චිත ඉලක්ක සඳහන් නොකළේය. එය ප්‍රකාශ කළේ ජ්‍යෙ 20 රටවල්, "අනවයා අසමතුලිතයන් අඩුකර ගැනීමටත්, ජ්‍යෙම ගිනුමේ අසමතුලිතයන් තිරසාර මට්ටම්වල පවත්වා ගැනීමටත් ඉවහල් වන ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් අනුගමනය කළ යුතු" බවයි. "දීගට පවත්වාගෙන යන අසමතුලිතතා, එකගත්වයකට එලකිය යුතු මෙහෙයුම් රේඛාවන්ට" පටහැනී බවට තිගමනය කළ යුතු අතර "ඒවායේ ස්වභාවය හා මුල්වන හේතු පිළිබඳ තක්සේරු කිරීමකට" ලක්වෙයි. ජ්‍යෙ අතර "විශාල පාරිභෝගික භාන්ඩ තිෂ්පාදකයන් ද ඇතුළු ජාතික හේ කළාපිය ප්‍රතිච්ඡා හඳුනා ගැනීම හා සැලකිල්ලට ගැනීම අවශ්‍යවේ."

කොරියාවේ ඒසේ පූර්ම ජාතික බැංකුවේ අර්ථාස්ථානුයි මි සුක් වේ බිඥම්බර්ග් වෙත මෙසේ පැවසිය. "මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ කොන්දේසි, කෙතරම නොපැහැදිලි හා පුළුල් ද යන් ඒවා, සැම රටක් මෙන්ම වෙළඳපොල ප්‍රමුඛයන් විසින් ද විවිධ අර්ථ කුණයන්ට භාජනය කළ හැකිය."

වෙනත් වවන වලින් කිවහොත්, අවසාන වීම කෙසේ වෙතන් මූල්‍ය පුද්ධය යන්තම් නතරකරගෙන ඇතුවා පමණි.

තව ද, මූල්‍ය ගැවුමම, ගෝලිය දනේශ්වර ආර්ථිකයේ ගැඹුරු ගැටලු පිළිබඳ එක් ප්‍රකාශනයක් පමණි. මූල්‍ය අර්ථාදය පුපුරා යාමට කළියෙන්, 2008 වසර ආරම්භයේ පැවති තක්වය හා සසඳන කළ ප්‍රමුඛ ධනපති ආර්ථිකයන්ගේ වර්ධනය දැන් ඇත්තේ ප්‍රවත්තනාවයේ මට්ටමට වඩා සියයට 10ක් පහතින් වන අතර, ගෝලිය වෙළඳපොලවල් සඳහා තරගය එන්ට එන්ටම උත්සන්න වෙමින් තිබේ.

මූල්‍ය සට්ටනය, ජාත්‍යන්තර වෙළඳ යුද්ධයක භුදු පෙරනිමිතක් විය හැකිය යන බිය දැල්වෙමින් තිබේ.

මෙම කනස්සල්ල පසුගිය 19 දින එංගලන්ත මහ බැංකුවේ අධිපති මල්වින් කිං විසින් පැවත්වූ ප්‍රධාන කරාවක් තුළින් ප්‍රකාශිත විය. "යලින් වැශේන්නට පටන්ගෙන තිබෙන වෙළඳ අසමතුලිතයන්ගේ පරිමානය" මගින් ලෝක ඉල්ලුම යල ස්ථාපිත කිරීම සඳහා දරන උත්සාහයට බාධා පමුණුවන්නේ යයි කිං අනතුරු ඇගෙවිය. ප්‍රධාන බලවතුන් අතර ප්‍රතිපත්තිමය එකගත්වයක් ඇතිකර නොගතහොත්, ගැවුම විසින්, "සියලුම රටවලට නරක ප්‍රතිච්ඡා ගෙන එමින් ලෝක නිමුම්, අසතුවුදායක පහල මට්ටමකට ඇද දමනු ඇති."

අතිරික්තයන් හා හිගයන් සහිත රටවල්, සංශ්‍රේ ගැවුමකාරී ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කරනු ලබන බැවින් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය තුමිය "විකාති" තක්වයකට වැටී තිබේ. "එබැවින් විනය හා එක්සත් ජනපදය අතර ද්වී පාර්ශවික ගැවුමට වැඩිමනත් දෙයක් මෙහි තිබේ."

2008 ඔක්තෝබරයේ පැවති ජ්‍යෙ 20 රෝම්ම, එක්ව වැඩ කිරීම සඳහා "දැඩි අධිෂ්ථානයක්" පල කළ බව සඳහන් කරන කිං, එම ජ්‍යෙ ගුනය දැන් "තුනිවෙමින්" පවතින බව පැවසුවේය.

"සාමූහික අවශ්‍යතාවය තුළ කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම තවමත් හඳුනාගත යුතුව තිබේ. එසේ නොමැතිවුවහොත්, අවශ්‍ය ප්‍රතිතුළනයකට සහායවන එකම දේශීය උපකරණය වන වෙළඳ ආරක්ෂනවාදයට එක් රටක් හේ රටවල් ගනනාවක් පියවර ගැනීම කාලය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් පමණි. එවැන්නාක්, 1930 ගනන්වලදී සිදුකළාක් මෙන්, ලෝකය පුරා කටයුතු විනාශකාරී ලෙස බිඳ වැටීමට පමනක් තුවුදෙනු ඇත. සැම රටක්ම ව්‍යසනකාරී ප්‍රතිච්ඡා යන්ගේ පිඩාවට පත්වනු ඇත."

අවශ්‍ය වන්නේ ප්‍රධාන කෙරුමන් අතර "මහා කෙටෙලයක්" බව කිං පවසයි. ලෝක ආර්ථිකය තුළ ජ්‍යෙ 20 එවන් කේවලයක් සඳහා සුදුසු තැනයි.

එහෙත් එවැන්නක් සිදුවන්නේ ද යන්න පිළිබඳව විශේෂ විශ්වාසයක් ඔහු තුළ ඇති බවක් පෙනෙන්නට නැති. බවහිර මේවාන්ධි බැලැක් කන්ට්‍රී නමැති බ්‍රිතානුයේ කාර්මික විජ්ලවයෙහි උපන් බිම වන ප්‍රදේශයේදී සිය කරාව පවත්වමින් කිං කියා සිටියේ, "ජාත්‍යන්තර රෝම්වල විධිමත් වටය තුළට සැබැ එකගතාවක් ගෙන ඒමට නම්, බැලැක් කන්ට්‍රී සිතියමේ ප්‍රමුඛ තැනක තැබුවාවූ විජ්ලවයට වඩා ස්වභාවයෙන් වෙනස් නමුදු, රට නොඩු වැදගත්කමකින් යුත් විජ්ලවයක් අවශ්‍ය කෙරෙන" බවයි.

කෙසේ වෙතත්, ධනවාදය යටතේ එවන් “විෂ්ලේෂකට” ජාත්‍යන්තර සහයෝගය සහතික කිරීම කළ නොහැකිය. මක්නිසාද යත්, ගැඹුරු හා විනාශකාරී ව්‍යවයක් සහිත ගැටුම් ජනනය වන්නේ, එය මූල්බැස තිබෙන ලාභ ක්‍රමයෙන් හා ජාතික රාජ්‍ය පද්ධතියෙන්ම වීම නිසාය.

ලෝක ආර්ථිකය ධනවාදය යටතේ ඒකාබද්ධ කළ නොහැකිය. එවන් කර්තව්‍යක් වැවෙන්නේ ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී විෂ්ලේෂයේ උර මතටය.